

NUORISONEUVOSTON KOKOUS 1/2026

Aika 5.2.2026 klo 17.00

Paikka Teams

			<u>L</u>	<u>P</u>
Läsnä/ poissa	Rosa-Mären Juuso	puheenjohtaja	x	
	Niila-Juhán Valkeapää	varapuheenjohtaja	x	
	Helmi Ljetoff	jäsen	x	
	Hánsa Ravna Pieski	jäsen		x
	Mihku Näkkäljärvi	jäsen		x
	Sára-Márjá Keskitalo	jäsen	x	
	Ellen Saijets	jäsen	x	
	Marielle Näkkäljärvi	varajäsen		x
	Matti Musta	varajäsen		x
	Maria Mäkinen	varajäsen		x
	Andaras Valle	varajäsen		x
	Uula Jouste	varajäsen		x
	Tiia Karén Alakorva	varajäsen		x
	Lilja Ljetoff	varajäsen		x
	Heta Sieppi	asiantuntijajäsen		x
	Leo Vilmunen	asiantuntijajäsen		x
	Niiles Harlin	asiantuntijajäsen		x
	Nils Matti Juuso	asiantuntijajäsen		x
	Nuppu Maaria Näkkäljärvi	asiantuntijajäsen		x
	Saana Aikio	vs. nuorisosihteeri	x	

1 § KOKOUKSEN AVAUS

5.2.2026

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 17.05.

2 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

5.2.2026

Esitys:

Kokouskutsu-esityslista on toimitettu lautakunnan jäsenille 29.1.2026 ja lisätty nuorisoneuvoston pilvipalveluun. Kokous todetaan lailliseksi ja päätäntävaltaiseksi.

3 § PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALINTA

5.2.2026

Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa, jotka tarvittaessa toimivat myös ääntenlaskijoina.

Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin Niila-Juhán Valkeapää ja Ellen Saijets.

4 § ASIOIDEN KÄSITTELYJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

5.2.2026

Hyväksytään seuraava asioiden käsittelyjärjestys:

- 5 § Saamelaiskäräjien työjärjestysuudistuksen luonnoksen kommentointi
- 6 § Totuus- ja sovintokomission raportin kannanottoluonnoksen valmistelu ja hyväksyntä
- 7 § Ennakkosuostumuspyyntö Åbo Akademin tutkimukselle saamelaisten nuorten aikuisten maailmankatsomuksista, arvoista ja heidän kokemuksistaan sosiaalisen syrjinnän ja syrjäytymisen muodoista
- 8 § Edustajan nimeäminen Saamelaiskäräjien täyskokoukseen 1/26
- 9 § Edustajien nimeäminen YK:n alkuperäiskansojen pysyvään foorumiin
- 10 § Muut esille tulevat asiat
- 11 § Kokouksen päättäminen

Lisätään käsittelyjärjestykseen kohta
10 § b) Marianpäiville osallistuminen

**5 § SAAMELAISKÄRÄJIEN TYÖJÄRJESTYSUUDISTUKSEN LUONNOKSEN
KOMMENTOINTI ASIANTUNTIJALAUTAKUNNISSA**

Laki saamelaiskäräjistä annetun lain muuttamisesta (414/2025) on astunut voimaan 1.8.2025. Lain toimeenpano edellyttää Saamelaiskäräjien työjärjestyksen uudistamista. Uudistus pyritään valmistelemaan siten, että työjärjestyksen muutosehdotus voitaisiin käsitellä Saamelaiskäräjien täyskokouksessa joulukuussa 2025. Saamelaiskäräjien hallitus perusti kokouksessaan 18.8.2025 työryhmän työjärjestyksen uudistamista varten. Työryhmän tehtävänä on valmistella esitys työjärjestyksen uudistamiseksi nykytilaa ja tarpeita vastaavaksi. Työjärjestystyöryhmä on todennut kokouksessaan 20.11.2025 ettei työjärjestysluonnosta saada ajoissa lautakunnille ja henkilöstölle kommentointi- ja kuulemiskierrokselle. Työryhmä aikataulutti työtään uudelleen ja tavoitteena on saada työjärjestysluonnos helmikuun 2026 Saamelaiskäräjien täyskokoukseen.

Työjärjestysuudistusta valmistellut työryhmä on pyytänyt Saamelaiskäräjien asiantuntijalautakuntia käsittelemään ja kommentoimaan tehtyä työjärjestysuudistusta (**liite 1**) ja antamaan kommenttinsa työryhmän sihteerille 6.2.2026 mennessä ennen Saamelaiskäräjien hallituksen käsittelyä. Tarkoituksena on, että lautakunnat kommentoivat erityisesti oman toimialansa koskevia sisältöjä, mutta lautakunnilla on myös mahdollisuus esittää muitakin huomioita. Työn tässä vaiheessa huomioiden ja ehdotusten on oltava perusteltuja ja mikäli tekstiin esitetään muutoksia tai lisäyksiä, tulisi niiden olla perusteltuja, mahdollisimman hyvin mietittyjä ja loppuun asti muotoiltuja.

Esitys:

Nuorisoneuvosto hyväksyy omaa toimialaansa koskevat muutokset.

Päätös:

Esityksen mukaan.

**6 § TOTUUS- JA SOVINTOKOMISSION RAPORTIN
KANNANOTTOLUONNOKSEN VALMISTELU JA HYVÄKSYNTÄ**

Saamelaiskäräjien hallituksen kokoukseen tulee käsiteltäväksi täyskokoukseen etenevä kannanottoluonnos Totuus- ja sovintokomission raportista. Esittelijöiden kokouksessa 31.1.2026 käsiteltiin luonnoksen valmistelua, ja kannanotto on tässä vaiheessa enemmän yleisluonteinen kuin yksityiskohtainen. Kannanotossa arvioidaan raportin ehdottamia toimenpiteitä. **(Liite 2)**

Asiantuntijalautakuntien tulee valmistella kannanottoa omalta toimialaltaan siten, että se nostaa esille omia huomioitaan ja tarpeitaan sekä arvioi toimenpiteiden tärkeysjärjestystä. Valmistelussa tulee huomioida Saamelaiskäräjien sekä nuorisoneuvoston vaalikauden toimintaohjelman lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteet.

Vs. nuorisosihteeri on valmistellut nuorisoneuvostolle kannanottoluonnoksen. **(Liite 3)**

Esitys:

Nuorisoneuvosto valmistelee omalta toimialaltaan luonnoksen ja hyväksyy sen esitettäväksi hallitukselle ja edelleen täyskokoukselle.

Päätös:

Nuorisoneuvosto valmisteli ja hyväksyi luonnoksen.

Sára-Márjá Keskitalo poistui kokouksesta klo 18.36 asian käsittelyn aikana.

7 § ENNAKKOSUOSTUMUSPYYNTÖ ÅBO AKADEMIN TUTKIMUKSELLE SAAMELAISTEN NUORTEN AIKUISTEN MAAILMANKATSOMUKSISTA, ARVOISTA JA HEIDÄN KOKEMUKSISTAAN SOSIAALISEN SYRJINNÄN JA SYRJÄYTYMISEN MUODOISTA

Saamelaiskäräjät on saanut ennakkosuostumuspyynnön sähköpostitse (**Liite 4**) 17.9.2025, joka on ohjattu nuorisoneuvostolle 16.11.2025.

Ennakkosuostumushakemus koskee Åbo Akademin huippututkimusyksikköä Religion and Social Exclusion – a Cross-Cultural Approach and New Methodology (RelEx, 2024–2028) ja sen tutkimusta saamelaisten nuorten aikuisten maailmankatsomuksista, arvoista ja heidän kokemuksistaan sosiaalisen syrjinnän ja syrjäytymisen muodoista. Hanketta johtaa uskontotieteen professori Peter Nynäs Åbo Akademin Humanististen tieteiden laitokselta.

RelEx-hanke tutkii kuinka sosiaalista syrjäytymistä mahdollisesti kohdanneet tai kohtaavat nuoret aikuiset suhtautuvat uskontoon ja puhuvat omista katsomuksistaan ja kokemuksistaan. Tutkimus toteutetaan viidessä eri maassa, Ghanassa, Filippiineillä, Intiassa, Perussa ja Suomessa, ja se keskittyy kolmeen eri tutkimuskohteeseen jokaisessa näistä maista. Yhtenä tutkimuskohteena ovat etniset vähemmistöt tai alkuperäiskansat: Ghanassa fulanit, Perussa awajúnit, Intiassa santalit, Filippiineillä batakkit ja Suomessa saamelaiset. Toisena tutkimuskohteena joka maassa ovat sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöt ja kolmantena vangit. Vaikka kohteet ovatkin tutkimuksen määrittelyn vuoksi rajattu kolmeen eri ryhmään, kokemukset sosiaalisesta syrjäytymisestä voivat olla päällekkäisiä.

Ennakkosuostumuspyynnössä käsitellään tutkimuksen riskit ja hyödyt, ja hakemuksessa todetaan, että hanke hyödyttää saamelaisyhteiskuntaa tuottamalla arvokasta lisätietoa nuorista aikuisista ja heidän katsomuksistaan, arvoistaan ja kokemuksistaan.

Tutkimussuunnitelma (**Liite 5**) ja tutkijainstituutin toimittamat muut asiakirjat (**Liitteet 6, 7, 8, 9, 10**) löytyvät kokouksen liitteistä.

Esitys:

Nuorisoneuvosto päättää ennakkosuostumuspyynnön hyväksymisestä.

Päätös:

Nuorisoneuvosto hyväksyy ennakkosuostumuspyynnön sillä ehdolla, että tutkimus sitoutuu noudattamaan saamentutkimuksen eettisiä ohjeita.

**8 § EDUSTAJAN NIMEÄMINEN SAAMELAISKÄRÄJIEN TÄYSKOKOUKSEEN
1/26**

Saamelaiskäräjien 1/2026 kokous pidetään 26.-27.2.2026. Esityslista liitteineen lähetetään viimeistään 10 päivää ennen kokousta.

Saamelaiskäräjien työjärjestyksen mukaan nuorisoneuvoston nimeämällä nuorisoneuvoston varsinaisella jäsenellä tai varajäsenellä on puheoikeus Saamelaiskäräjien kokouksessa sekä läsnäolo- ja puheoikeus käräjien hallituksen kokouksissa nuorisoneuvoston valmistelemissä asioissa. Nuorisoneuvostolla on esiteltävänä asiana täyskokouksessa uuden nuorisoneuvoston asettaminen.

Esitys:

Nuorisoneuvosto nimeää varsinaisen tai varajäsenen osallistumaan Saamelaiskäräjien kokoukseen.

Päätös:

Nuorisoneuvosto nimeää täyskokoukseen edustajaksi Rosa-Máren Juuson ja päättää että varaedustaja valitaan Whatsapp-kyselyllä kokoukseen osallistuneiden esteiden vuoksi.

9 § EDUSTAJIEN NIMEÄMINEN YK:N ALKUPERÄISKANSOJEN PYSYVÄÄN FOORUMIIN

YK:n alkuperäiskansojen pysyvään foorumiin osallistuminen on nuorisoneuvoston pysyvää toimintaa. Nuorisoneuvosto lähettää vuonna 2026 kaksi edustajaa foorumiin määrärahan salliessa, osallistujien määrästä käydään keskustelu ja päätetään sen mukaisesti edustajien määrästä. Nuorisoneuvoston edustajien kanssa valmistaudutaan foorumiin kouluttautumalla alkuperäiskansojen oikeuksista ja vaikutusmahdollisuuksista alkuperäiskansapolitiikassa sekä pysyvässä foorumissa. Vuoden 2026 UNPFII järjestetään 20.4.-1.5.2026 ja teemana on “Ensuring Indigenous Peoples’ health, including in the context of conflict”.

Esitys:

Nuorisoneuvosto päättää osallistujien määrästä sekä nimeää yhden tai kaksi edustajaa YK:n alkuperäiskansojen pysyvään foorumiin.

Päätös:

Nuorisoneuvosto valitsi Niila-Juhán Valkeapään ja Ellen Saijetsin osallistumaan foorumiin.

10 § MUUT ESILLE TULEVAT ASIAT

10 § a) Marian päville kartoitetaan osallistumismahdollisuuksia kustantamalla resurssihenkilön/työntekijän palkkio yhdessä De2!-hankkeen kanssa.

11 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 18.51.

merk.

Niila-Juhán Valkeapää
Pöytäkirjan tarkastaja

Ellen Saijets
Pöytäkirjan tarkastaja

Rosa-Máren Juuso
Nuorisoneuvoston puheenjohtaja

Saana Aikio
Vs. nuorisosihteeri

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 8 pages before this page

Dokumentet inneholder 8 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 8 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 8 sider før denne side

Detta dokument innehåller 8 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende